Lect. univ. dr. GHEORGHE-IULIAN IONIȚĂ

INFRACȚIUNILE DIN SFERA CRIMINALITĂȚII INFORMATICE

INCRIMINARE, INVESTIGARE, PREVENIRE ȘI COMBATERE

Universul Juridic
București
-2011-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IONIȚĂ, GHEORGHE-IULIAN
Infracțiunile din sfera criminalității informatice : încriminare, investigare, prevenire şi combatere /
Gheorghe-Iulian Ioniță. - Bucureşti : Universul Juridic, 2011
Bibliogr.
ISBN 978-973-127-715-8

343.23:004

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0731.121.218**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL DISTRIBUȚIE: telefon: **021.314.93.15; 0726.990.184**
tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

Mulţumiri

Prezenta are ca bază **teza de doctorat „Criminalitatea informatică”** susţinută la Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza” din Bucureşti (iulie, 2009).

Consider că **se cuvine**, înainte de toate, ***să-mi exprim recunoştinţa*** faţă de cei, fără de care, realizarea atât a tezei de doctorat, cât şi a prezentei lucrări, nu era posibilă.

În primul rând, faţă de domnul profesor gl. lt. (r) **ION SUCEAVĂ**, conducătorul de doctorat, sub a cărui îndrumare mi-am desfăşurat cercetarea doctorală timp de şapte ani (perioada 2002-2009) şi am structurat teza, şi căruia îi mulţumesc nu numai pentru suportul ştiinţific, ci şi pentru înţelepciunea şi înţelegerea cu care mi-a tolerat multe pe parcursul acestor ani.

O contribuţie majoră, şi nu numai la elaborarea tezei de doctorat, ci şi la formarea mea ca persoană şi specialist, a avut-o domnul profesor **FLORIN SANDU**.

Trebuie amintit suportul ştiinţific şi moral acordat în perioada de pregătire doctorală, în special, de domnii profesori **COMAN FLORIN, ALEXANDRU BOROI, ŞTEFAN COCOŞ**, doamna profesor **GEORGETA UNGUREANU**, dar şi de **alte cadre didactice** din cadrul Academiei de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza” şi Universităţii Româno-Americane Bucureşti.

În aceeaşi ordine de idei, trebuie subliniat ajutorul acordat, pentru lămurirea unor aspecte tehnice, şi nu numai, de către doi specialişti criminalişti în domeniul investigării sistemelor informatice din cadrul Institutului de Criminalistică, **IANCU ANEL** şi **CONSTANTIN ALEXANDRA**.

De asemenea, sunt onorat şi recunoscător pentru sprijinul real, necondiţionat, al domnilor profesori **VASILE LĂPĂDUŞI, GEORGE ANTONIU** şi **OVIDIU PREDESCU**.

Nu în ultimul rând, cele mai profunde mulţumiri le adresez familiei, **soţiei**, **IONIŢĂ-BURDA ŞTEFANIA-DIANA**, **şi copiilor**, **IONIŢĂ ANDREI-IULIAN şi IONIŢĂ MARIA-IULIA**, pe care i-am privat de atenţia meritată şi care au suportat toate.

Abrevieri

cap.	capitol
par.	paragraf
alin.	alineat
nr.	număr
lit.	literă
Ed.	editură
ed.	ediție
v.	versiune
DL	Decret Lege
OG	Ordonanță a Guvernului
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
HG	Hotărâre a Guvernului
C. pen.	Cod penal
C. pr. pen.	Cod de procedură penală
C. pen. fed.	Cod penal federal
UN	Organizația Națiunilor Unite
US	Statele Unite ale Americii
CoE	Consiliul Europei
EU	Uniunea Europeană
US DoJ	Ministerul de Justiție al Statelor Unite ale Americii
MAI	Ministerul Administrației şi Internelor
US SS	Serviciul Secret al Statelor Unite ale Americii
US FBI	Biroul Federal de Investigații al Statelor Unite ale Americii
DIICOT	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată şi Terorism
DCCO	Direcția de Combatere a Criminalității Organizate

Consideraţii introductive

În prezent, activitatea ilegală nu se produce numai în spaţiul material ci şi în cel digital.

Societatea (în general, nu numai specialiştii) şi-a pus întrebarea (şi şi-o pune în continuare) dacă această dependenţă de sistemele informatice şi reţelele de comunicaţii (Internet-ul, în special), în contextul problemelor pe care utilizarea acestora le generează, necesită o reanalizare faţă de percepţia actuală.

„Informatizarea" vieţii sociale şi „tehnologizarea" infractorilor au constituit premisele apariţiei (sau grefarea elementelor „clasice" de criminalitate) unei noi forme de manifestare a criminalităţii (în general), ***criminalitatea informatică***[1].

Această ***conduită incriminată penal, dezvoltată prin intermediul sau în legătură cu utilizarea sistemelor informatice şi/sau a reţelelor de comunicaţii*** este una dintre cele mai serioase probleme.

Criminalitatea informatică, ca fenomen, ne conduce spre o adevărată problemă, aceea a *modului de utilizare a noilor tehnologii*.

Este de necontestat faptul că apariţia şi dezvoltarea sistemelor informatice şi reţelelor de comunicaţii a reprezentat o adevărată revoluţie în societate, care a avut ca principală consecinţă tranziţia de la Societatea Industrială la Societatea Informaţională.

Astfel, calculatorul a devenit o componentă vitală a activităţii noastre cotidiene iar dezvoltarea tehnologiei comunicaţiilor (Internet-ul, în special) a produs transformări în întreaga societate.

Infracţiunile din sfera criminalităţii informatice constituie o adevărată tentaţie pentru grupările criminale întrucât sistemele informatice şi reţelele de comunicaţii facilitează nu numai comiterea

---

[1] Sandu F., Ioniţă G.I., *Criminologie teoretică şi aplicată,* Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2005, p. 265.

infracțiunilor (de orice tip) dar uşurează şi reciclarea „produselor" respectivelor infracțiuni[1].

În prezent, asistăm nu doar la o explozie, diversificare şi specializare a criminalității, ci şi la o congruență între infracțiunile din sfera criminalității informatice şi infracțiunile „tradiționale".

Acest fenomen este generat de faptul că sistemele informatice nu sunt doar ținta infracțiunilor ci şi instrumentul prin care sunt comise alte infracțiuni sau, pur şi simplu, acestea facilitează, prin funcțiile lor, comiterea mai „uşoară" sau mai „sigură" a infracțiunilor „tradiționale" (de drept comun, care puteau şi pot fi comise şi fără intervenția sistemelor informatice).

În acest context, multe dintre investigațiile unor infracțiuni „tradiționale" (indiferent de natura acestora) vor include sistemele informatice ce pot conține date despre motivația, identitatea, locația, conexiunile făptuitorilor/complicilor etc., şi care pot uşura finalizarea respectivelor investigații.

Se consideră (şi pe bună dreptate) că multe dintre reglementările şi procedurile legale „tradiționale" nu mai corespund, în timp ce multe dintre reglementările şi procedurile nou introduse ridică multe probleme, date fiind diferențele dintre mediul real şi mediul digital.

Problematica cercetării/investigării infracțiunilor din sfera criminalității informatice, procedurile care trebuie urmate, activitățile care trebuie desfăşurate, paşii care trebuie parcurşi, este încă în faza dezbaterilor.

Este firesc, dat fiind caracteristicile acestei forme de manifestare a criminalității, dar şi caracterului relativ recent, să mai dureze până când aceste activități să se cristalizeze şi să fie general acceptate.

În aceste condiții, **se desprinde motivația demersului ştiințific realizat**, aceea de a prezenta problemele pe care le generează dependența de sistemele informatice şi rețelele de comunicații, factorii care au generat dezvoltarea (fără precedent a) fenomenului, provocările cu care se confruntă organele de aplicare a legii şi mijloacele (juridice şi tehnice, în special) pe care le au la dispoziție în încercarea de a preveni şi combate criminalitatea informatică.

[1] *Idem*.

Partea I

ASPECTE GENERALE PRIVIND SECURITATEA SISTEMELOR INFORMATICE ŞI CRIMINALITATEA INFORMATICĂ

CAPITOLUL I

Ameninţări actuale şi tendinţe viitoare în ce priveşte securitatea sistemelor informatice şi reţelelor de comunicaţii

Secţiunea I

Consideraţii generale

Încă de la apariția sistemelor informatice şi rețelelor de comunicații au fost căutate vulnerabilităților acestora, fie în scopul îmbunătățirii performanțelor şi siguranței în exploatare fie în scopul compromiterii lor.

Vulnerabilitățile sistemelor informatice şi rețelelor de comunicații sunt acele caracteristici/puncte slabe care creează condițiile apariției amenințărilor.

Atacul asupra sistemelor informatice şi rețelelor de comunicații presupune identificarea şi exploatarea vulnerabilităților, cu alte cuvinte, punerea în practică a acestor amenințări.

Incidentele privind securitatea sistemelor informatice şi rețelelor de comunicații presupun încălcarea (sau amenințarea iminentă cu încălcarea) politicilor de securitate, politicilor privind folosirea acceptabilă sau a practicilor standard de securitate a acestora.